

Παρέμβαση Υφυπουργού παρά τω Προέδρω στο 38^ο Ετήσιο Ξενοδοχειακό
Συνέδριο του ΠΑΣΥΞΕ

«Our vision for new development model for Cyprus Tourism»

Τρίτη, 2 Φεβρουαρίου 2016

Κυρίες και Κύριοι

Αγαπητοί συνεργάτες,

Ευχαριστώ τον ΠΑΣΥΞΕ για την πρόσκληση στο Ετήσιο Συνέδριο του, το οποίο πρέπει να αποτελεί, σε μια τουριστική χώρα, **μια πλατφόρμα** για ειλικρινή ανταλλαγή απόψεων, ζύμωση ιδεών και προτάσεων, για θέματα που αφορούν τον τουρισμό. Έστω και αν υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις πολιτικής σε κάποια θέματα.

Και είναι γι' αυτό που νοιώθω ότι δεν χρειάζεται να επαναλάβω τα χιλιοειπωμένα.

Ότι δηλαδή οι ξενοδόχοι αποτελούν τον πιο **σημαντικό πυλώνα** στον οποίο βασίζεται το τουριστικό μας προϊόν.

Ή ότι αποτελούν εδώ και δεκαετίες τους **στυλοβάτες** της τουριστικής ανάπτυξης.

Ή ότι με το **επιχειρηματικό ρίσκο** το οποίο αναλαμβάνουν, με τα **χίλια** προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζουν, αποτελούν μια από τις κύριες πηγές δημιουργίας πλούτου για τον τόπο που **διαχέεται** σε ολόκληρη την κοινωνία.

Κυρίες και κύριοι,

Δεν ήλθα σήμερα εδώ για να σας **ευχαριστήσω** εκ μέρος του κράτους για την προσφορά σας. Ούτε και ήλθα για να σας αναγνώσω **στατιστικούς** αριθμούς τους οποίους ήδη γνωρίζετε καλύτερα από εμένα.

Ήλθα εδώ για να μιλήσουμε για το μέλλον ενός τομέα, που αποδεδειγμένα πλέον λειτούργησε ως **καταλύτης** για να αντέξουμε, και τελικά να εξέλθουμε της **χειρότερης οικονομικής κρίσης** στην ιστορία της χώρας μας.

Ήλθα εδώ για να πούμε **κάποιες αλήθειες**, γιατί αν θα προχωρήσουμε μπροστά θα πρέπει να προχωρήσουμε **μαζί**.

Εσείς καλύτερα από εμένα, γνωρίζετε πολύ καλά την τεράστια δυναμική του τουρισμού. **Δεν είναι όμως αρκετό** να μιλάμε για την προοπτική.

Πρέπει να μιλήσουμε για την ουσία. Για την χάραξη της νέας Εθνικής Στρατηγικής για τον Τουρισμό. Για την **Τουριστική Μεταρρύθμιση**.

Ως μέλος της κυβέρνησης και με συγκεκριμένες **αρμοδιότητες** για θέματα ανάπτυξης αλλά και μεταρρυθμίσεων, οφείλω να καταθέσω ενώπιόν σας με καθαρότητα τις σκέψεις μου:

Πιστεύω ακράδαντα ότι ο τουρισμός στην Κύπρο πρέπει να βασίζεται περισσότερο στις δικές του ανταγωνιστικές δυνατότητες και **λιγότερο σε εξωγενείς** ή γεωπολιτικούς παράγοντες.

Πιστεύω ότι είναι μη αποδεκτό, ένας τόσο ζωτικός τομέας για την οικονομία να υποφέρει από **υπέρμετρη εξάρτηση σε δύο αγορές**, και να καθίσταται με αυτό τον τρόπο ευάλωτος σε εξωγενείς παράγοντες.

Πιστεύω ακράδαντα ότι **φιλότιμες και επίπονες** προσπάθειες των του ΚΟΤ και των άλλων τμημάτων του δημοσίου για συμφωνίες με ταξιδιωτικούς πράκτορες ή αεροπορικές εταιρείες θα πρέπει να είναι **συμπληρωματικές** ενός αναβαθμισμένου προϊόντος, το οποίο από **μόνο του θα δημιουργεί περισσότερη ζήτηση**.

Πιστεύω ότι η ενέργεια, ο κόπος και ο ζήλος των λειτουργών που ασχολούνται με τον τουρισμό θα πρέπει να διοχετεύεται περισσότερο στην υλοποίηση μιας οριζόντιας εθνικής τουριστικής πολιτικής, στην **στρατηγική και την ανταγωνιστικότητα**, και **λιγότερο** στην γραφειοκρατική αντιμετώπιση ενός εν πολλοίς αναχρονιστικού και δαιδαλώδους κανονιστικού πλαισίου.

Πιστεύω ότι οι **κανονιστικές ρυθμίσεις** που διέπουν την λειτουργία των ξενοδοχείων και των κέντρων εστίασης, συμπεριλαμβανομένου και του τρόπου κατηγοριοποίησης των ξενοδοχείων, είναι στρεβλωτικός. Το κανονιστικό πλαίσιο θα πρέπει να προωθεί περισσότερο την **διαφοροποίηση του προϊόντος**, να επιβραβεύουν την **ευελιξία και την φαντασία** του επιχειρηματία που ξέρει καλύτερα πώς να εξυπηρετήσει τις σύγχρονες και πολλαπλές ανάγκες του καταναλωτή, αντί να προωθεί την ομοιομορφία του προϊόντος.

Πιστεύω ότι η πολιτική για τον τουρισμό πρέπει να επικεντρώνεται και στην **αύξηση της ανταγωνιστικότητας** και όχι μόνο στην **προώθηση** του προϊόντος.

Μπορούμε, μέσα από ολοκληρωμένες και συνεκτικές πολιτικές να κτυπήσουμε τους ανταγωνιστές μας και να δούμε τα επόμενα χρόνια τα εισοδήματα του τουρισμού να διπλασιάζονται, προσφέροντας και ψηλά εισοδήματα και νέες θέσεις εργασίας.

Που θα επιτρέπει στον επιχειρηματία να αδράξει τις ευκαιρίες των καιρών.

Κυρίες και κύριοι,

Εδώ αποσκοπεί το πλάνο στο οποίο επεξεργαζόμαστε το τελευταίο διάστημα. Ένα **συγκεκριμένο πλάνο** το οποίο περιλαμβάνει παράλληλες μεταρρυθμιστικές δράσεις των οποίων η υλοποίηση τους θα επιφέρει σημαντικά οφέλη στην ανταγωνιστικότητα της Κύπρου.

Ένα μεταρρυθμιστικό πλάνο που καθιστά τον τουρισμό στην πράξη και όχι στα λόγια, **εθνική πολιτική προτεραιότητα** και που δίνει τα εφόδια σε εσάς, τους **μαχητές της πρώτης γραμμής**, να καταστήσετε τον τουρισμό ως ακόμη πιο αποτελεσματικό εργαλείο ανάπτυξης.

Με πρωτοβουλία της Προεδρίας, σε συνεργασία με το αρμόδιο Υπουργείο βρίσκονται υπό εξέλιξη τρεις ιδιαίτερα σημαντικές μεταρρυθμίσεις.

Είμαι σίγουρος ότι όλοι σας **γνωρίζετε** για τις προσπάθειες μας αφού εδώ και καιρό βρισκόμαστε σε **διάλογο μαζί σας** όπως και με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Συζητούμε, ακούμε τα προβλήματα, τις εισηγήσεις που κατατίθενται, έτσι ώστε οι αλλαγές που προωθούνται να επιλύουν προβλήματα και στρεβλώσεις που αποτελούν τροχοπέδη στην αξιοποίηση των προοπτικών του τομέα.

Η πρώτη μεταρρύθμιση στην οποία **δεν θα επικεντρωθώ** αφορά την απλοποίηση του νομοθετικού πλαισίου. Απώτερος στόχος μας μέσα από την προσπάθεια αυτή είναι η ριζική μεταρρύθμιση του συστήματος αδειοδότησης των τουριστικών επιχειρήσεων και η σημαντική - μέχρι και 60% - μείωση του διοικητικού φόρτου των επιχειρήσεων. Αυτή τη στιγμή, γίνεται επεξεργασία των προσχεδίων των νομοσχεδίων που έχουν ετοιμαστεί και σύντομα θα εγκριθούν από το Υπουργικό Συμβούλιο και θα κατατεθούν ενώπιον της Βουλής.

Ο δεύτερος, και θα έλεγα **κύριος πυλώνας** της μεταρρύθμισης αφορά, το σχεδιασμό για **πρώτη φορά**, μιας Εθνικής Στρατηγικής για τον Τουρισμό. Μιας **συνεκτικής στρατηγικής** που μέσα από μια σύγχρονη οπτική γωνία θα αντιμετωπίζει τα προβλήματα του τομέα και θα αναδεικνύει και θα μεγιστοποιεί τα συγκριτικά μας πλεονεκτήματα.

Η Στρατηγική αυτή, θα αποτελεί ένα μακροχρόνιο σχεδιασμό – και όχι αποσπασματικές πολιτικές και δράσεις με μικρή προοπτική υλοποίησης όπως γινόταν εδώ και χρόνια. Με **συγκεκριμένα** Σχέδια Δράσης και χρονοδιαγράμματα υλοποίησης, με συγκεκριμένη ανάθεση εργασιών εφαρμογής και **προϋπολογιζόμενες δαπάνες** ανά δράση και ανα Υπουργείο.

Δράσεις που θα καλύπτουν, ένα ευρύ φάσμα πολιτικών που ενδεχομένως να αφορά:

- ανάγκες σε έργα υποδομής,
- ανάγκες στον τομέα των μεταφορών και των δημόσιων συγκοινωνιών
- Την πιο στοχευμένη και δυναμική προώθηση του προϊόντος
- ανάγκες εκπαίδευσης
- παροχή κινήτρων λαμβανομένου υπόψη το τι εφαρμόζεται σε ανταγωνιστικούς προορισμούς.

Και για την χάραξη αυτής της Στρατηγικής, συνεργαζόμαστε και με διεθνείς εμπειρογνώμονες - «**πρωταθλητές**» στο είδος τους - με μεγάλη και διεθνή εμπειρία σε θέματα τουρισμού. Μέχρι τον Σεπτέμβριο θα έχουμε ενώπιον μας τα αποτελέσματα.

Για την καταρτισμό της Στρατηγικής θα γίνει εκτενής διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα μέσω μιας σειράς συνεντεύξεων, σεμιναρίων και εργαστηρίων. Η συμμετοχή όλων αποτελεί απαραίτητο στοιχείο της επιτυχίας του έργου.

Βασικές ερωτήσεις στις οποίες η Στρατηγική στοχεύει να απαντήσει:

- ποιο πρέπει να είναι το όραμα της Κύπρου στον τομέα του Τουρισμού;
- ποια θα πρέπει να είναι η κατεύθυνση της τουριστικής βιομηχανίας τα επόμενα 10 χρόνια;
- πως μπορεί να διασφαλιστεί μια καλά ισορροπημένη και βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη;
- Πως μπορεί η Κύπρος να βελτιώσει την ικανότητα της για να **ανταγωνίζεται** στις παγκόσμιες αγορές;
- Πως μπορεί η προοπτική της Κύπρου ως τουριστικός προορισμός να καταστεί γνωστή και πως μπορεί να διασφαλιστεί η επιτυχημένη υλοποίηση της στρατηγικής.

Χωρίς να θέλω να σας κουράσω, απλά και μόνο για να σας παρέχω πλήρη ενημέρωση ως **συνοδοιπόρους** μας στην ανάπτυξη, θα αναφερθώ επιγραμματικά στις **12 ενότητες** που θα καλύψει η υπό εξέλιξη στρατηγική:

1. **Χαρτογράφηση** των υφιστάμενων τουριστικών **υποδομών** και συσχετισμός τους με το μελλοντικό τουριστικό προϊόν με σκοπό να εντοπιστούν οι ανάγκες/κενά υποδομής. Κάτι αναγκαίο για να μπορεί και το κράτος να σχεδιάσει μεσοπρόθεσμα μια αποτελεσματική διαχείριση του προϋπολογισμού ούτως ώστε να επιφέρει τα μέγιστα οφέλη στον τουριστικό τομέα.
2. Σύσταση για την ολοκληρωμένη **χωροταξική ανάπτυξη** του τουριστικού προϊόντος.
3. **Ανάλυση παγκόσμιων τάσεων** του τουριστικού ρεύματος και ζήτησης στις αναδυόμενες αγορές και των δυνατοτήτων ανάπτυξης των διαφόρων προϊόντων της αγοράς.

4. Αξιολόγηση των **κύριων χαρακτηριστικών** του τουριστικού προϊόντος εντοπίζοντας τις σημαντικότερες αδυναμίες/εμπόδια αλλά και ευκαιρίες για την ανάπτυξη του περιλαμβανομένης και της **αξιολόγησης της ανταγωνιστικότητας**.
5. Εντοπισμός των **ανταγωνιστικών προορισμών** και αξιολόγηση της θέσης της Κύπρου έναντι τους. Εκτίμηση των κύριων λόγων της φτωχής επίδοσης της Κύπρου σε καθεμία από τις παραδοσιακές αγορές κατά τα τελευταία χρόνια.
6. Αναγνώριση, αξιολόγηση και παρουσίαση **μελλοντικών τάσεων/** και αγορών όπου η Κύπρος μπορεί να επικεντρωθεί και να είναι ανταγωνιστική, βασιζόμενη στα συγκριτικά της πλεονεκτήματα.
7. Εντοπισμός ευκαιριών ανάπτυξης σε παραδοσιακές καθώς και σε αναδυόμενες και νέες για την Κύπρο αγορές.
8. Εισήγηση ενός νέου - αναθεωρημένου μοντέλου και κατεύθυνση πολιτικής για τον τουρισμό, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα όλων των παραπάνω ενοτήτων.
9. Παροχή εισηγήσεων σχετικά με την ανάπτυξη ενός διαφοροποιημένου, σαφούς και αξιόπιστου **τουριστικού brand**, που θα σχετίζεται με ένα εμπλουτισμένο και διαφοροποιημένο προϊόν, πέραν της αποκλειστικής εικόνας "Ήλιος και θάλασσα" που **αδικεί** την Κύπρο και τις πολλές προοπτικές που προσφέρει.
10. Εισηγήσεις για την εισαγωγή **δεικτών απόδοσης** που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως βάση για την **διαφανή παρακολούθηση της επιτυχίας** της τουριστικής περιόδου, καθώς και τις επιδόσεις του τομέα του τουρισμού, κυρίως εναντίον σημαντικών ανταγωνιστών.
11. Ανάπτυξη της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος.
12. Στοχευμένες εισηγήσεις για αντιμετώπιση **της εποχικότητας**

Και επειδή κυρίες και κύριοι τον τελευταίο καιρό **ακούω πολλά** από πλευράς παραφιλολογίας, **ρωτώ ευθέως** τους επικριτές αυτής της προσπάθειας.

Πότε ξανά επιχειρήθηκε να γίνει ένας τόσο ευρύς, συγκροτημένος και ολοκληρωμένος σχεδιασμός για την τουριστική ανάπτυξη;

Πότε στο παρελθόν επιχειρήθηκαν **επιστημονικές προσεγγίσεις** στα προβλήματα του τουρισμού με βάσει διεθνείς καλύτερες πρακτικές;

Πότε συγκρίναμε επιστημονικά τον εαυτό μας με τους ανταγωνιστές μας;

Θέλουμε ή δεν θέλουμε μια ολοκληρωμένη και **οριζόντια** τουριστική πολιτική;

Είναι ή δεν είναι ο Τουρισμός μια Εθνική Υπόθεση;

Θα είμαι όμως και πιο συγκεκριμένος και θα πω κάτι που αφορά τον ΚΟΤ ο οποίος μέχρι σήμερα αποτέλεσε τον θεσμικό στυλοβάτη της τουριστικής ανάπτυξης. Ο ΚΟΤ είναι ένας ημικρατικός οργανισμός και ως τέτοιος έχει ένα συγκεκριμένο, και θα έλεγα περιοριστικό πεδίο δράσης.

Οι πλείστοι εκ των υπαλλήλων του ΚΟΤ εργάζονται **με ζήλο** στο συγκεκριμένο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και είναι άδικο να κατηγορούνται για τα κακώς έχοντα στον τουρισμό ή για την έλλειψη Εθνικής πολιτικής για τον Τουρισμό.

Ένας ημικρατικός οργανισμός είναι λογικό να μην έχει την δύναμη και την αρμοδιότητα να επιβάλλει τις οριζόντιες πολιτικές που χρειάζονται για να έχουμε μια σύγχρονη εθνική πολιτική. Είναι γι' αυτό που θέλουμε και θεσμικά να αναβαθμίσουμε τον εκτελεστικό άξονα άσκησης τουριστικής πολιτικής.

Όχι μέσω της αποκέντρωσης ή της τοπικής αυτοδιοίκησης όπως κυκλοφορεί στην παραφιλολογία, αλλά μέσω της ενίσχυσης του κεντρικού εκτελεστικού βραχίονα της πολιτείας για θέματα τουρισμού.

Για να δώσουμε τα πραγματικά εργαλεία, τα πραγματικά εφόδια και τη δύναμη σε αυτούς τους ανθρώπους, αυτούς που ξέρουν τον τουρισμό, να παράξουν και να εφαρμόσουν μια πραγματική και συγκροτημένη πολιτική.

Κυρίες και κύριοι

Θέλω να κάνω και μια αναφορά και στην μελέτη του ΑΚΕΛ για τον τουρισμό. Την έχω διαβάσει. Όχι μόνο την καλωσορίζω αλλά και την επικροτώ.

Οι περισσότερες από τις κύριες επισημάνσεις της συμπίπτουν και με τις δικές μας, και είναι πολλές από αυτές που θέλουμε να συγκεκριμενοποιήσουμε και να ενσωματώσουμε μέσω συγκεκριμένων δράσεων στην στρατηγική μας. Σημειώνω μόνο κάποιες από τις εισηγήσεις για τις οποίες εργαζόμαστε εδώ και καιρό: Την ανάγκη για διαφοροποίηση του προϊόντος, την αλλαγή τρόπου κατηγοριοποίησης των ξενοδοχείων, και την διευκόλυνση και απλοποίηση των αδειοδοτήσεων.

Κατά την παράδοση της μελέτης του ΑΚΕΛ στον Πρόεδρο του ΚΟΤ ο Γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ είπε ότι *‘αν θεωρήσουν ότι υπάρχει κάτι το οποίο μπορεί να είναι χρήσιμο για τους δικούς τους προβληματισμούς, αν θέλουν να το αξιοποιήσουν, μπορεί να συμβάλει στις συζητήσεις που γίνονται για τον ΚΟΤ’*.

Απαντώ ευθέως ότι ναι, υπάρχουν πολλά χρήσιμα σημεία που μπορεί να τύχουν αξιοποίησης. Γι' αυτό και το επόμενο διάστημα θα επιδιώξουμε και επαφές με το ΑΚΕΛ, όπως και με **τα άλλα κόμματα** για να καταφέρουμε να επιτύχουμε αυτή τη σημαντική μεταρρύθμιση. Μια μεταρρύθμιση που θεωρώ ότι όπως και το Κυπριακό, είναι Εθνική Υπόθεση. Και μια εθνική υπόθεση για να πετύχει, θα πρέπει να συνεργαστούν όλοι οι φορείς που ασχολούνται με τον τουρισμό.

Κυρίες και κύριοι,

Κλείνοντας, θέλω να γνωρίζετε ότι για όλα τα παραπάνω υπάρχει ισχυρή πολιτική βούληση για να προχωρήσουμε. Φυσικά τα πάντα περνούν και από τη Βουλή και ευελπιστώ και στην στήριξη των κομμάτων. Έχουμε ξεκινήσει μια σοβαρή προσπάθεια για να αλλάξουμε τα πράγματα και να κάνουμε όσα έπρεπε και δεν έγιναν για τόσα χρόνια. Το κράτος είναι εδώ και αναλαμβάνει τις ευθύνες της.

Και αν είναι να κάνω και μια έκκληση και στον ιδιωτικό τομέα, πέραν των ευχαριστιών για την μέχρι τώρα αγαστή συνεργασία, είναι να μην αντικρίζονται οι μεταρρυθμίσεις με τον φακό των στενών επιχειρηματικών συμφερόντων που πολλές φορές, ακόμη και ανάμεσα σας, είναι αντικρουόμενα. Θέλουμε να δούμε την μεγάλη εικόνα, με μια νέα οπτική γωνία. Αυτό που θέλουμε είναι **να μεγαλώσουμε την πίττα** προς όφελος της χώρας και όχι να αναδιανέμουμε την υφιστάμενη. Χρειαζόμαστε την στήριξη σας.

Γνωρίζουμε ότι επιτυχία στον τουριστικό τομέα θα έχει αντανάκλαση σε ολόκληρη την κοινωνία και κατ' επέκταση την οικονομία.

Δεν είναι εύκολο εγχείρημα και συναντάμε και δυσκολίες και αντιστάσεις. Αλλά είμαι αισιόδοξος.

Σας ευχαριστώ.